

Den registreredes rettigheder

Den registrerede har en række rettigheder, som udmønter sig i forpligtelser for den dataansvarlige. Det vil sige, at institutionen aktivt skal foretage en række handlinger for, at disse rettigheder kan siges at være opfyldt. Oplysningspligten, dvs. pligten til at oplyse personen om behandlingen af personoplysninger, er forskellig afhængigt af, om oplysningerne kommer fra personen selv eller en tredjepart.

- [Oplysningspligt ved indsamling af personoplysninger hos den registrerede](#)
- [Oplysningspligt - når personoplysninger ikke er indsamlet hos den registrerede](#)
- [Indsigtsret \(på forespørgsel\)](#)
- [Ret til berigtigelse](#)
- [Retten til sletning \(retten til at blive glemt\)](#)
- [Ret til begrænsning af behandlingen](#)
- [Retten til indsigelse](#)
- [Ret til overførsel af oplysninger til andre dataansvarlige \(Dataportabilitet\)](#)

Oplysningspligt ved indsamling af personoplysninger hos den registrerede

Hvis institutionen indsamler personoplysninger om en person fra personen selv, skal institutionen på det tidspunkt, hvor oplysningerne indsamles, oplyse den registrerede om følgende:

- Identitet på og kontaktoplysninger på institutionen og eventuelle repræsentanter.
- Formålene med den behandling, som personoplysningerne skal bruges til og det retlige grundlag for behandlingen, fx hvis behandlingen er nødvendig for at opfylde en kontrakt.
- De legitime interesser, som institutionen eller en tredjepart forfølger, fx hvis institutionen har videregivet oplysninger til kommunen i forbindelse med en underretning eller, hvis institutionen har videregivet oplysninger til et inkassofirma til brug for indkrævning af restancer.
- Eventuelle modtagere eller kategorier af modtagere af personoplysninger.
- Hvor institutionen har tænkt sig at overføre personoplysninger til et tredjeland (land uden for Europa), fx en rejsearrangør i udlandet eller hvis institutionen bruger cloud-løsninger.
- Det tidsrum, hvori personoplysningerne vil blive opbevaret, eller hvis dette ikke er muligt, de kriterier, der anvendes til at fastlægge dette tidsrum.
- Retten til at anmode institutionen om indsigt i, berigtigelse eller sletning af personoplysninger eller begrænsning af behandling (blokering) i en periode
- Retten til at trække et samtykke tilbage på ethvert tidspunkt.
- Om meddelelse af personoplysninger er lovpligtigt eller et krav i henhold til en kontrakt, herunder betingelser for at indgå en kontrakt. Desuden skal der oplyses om konsekvenserne ved ikke at give disse oplysninger.
- Hvis institutionen har tænkt sig at bruge oplysningerne til andet formål end det, hvortil de er indsamlet, skal dette andet formål oplyses.

Hvornår gælder der ikke oplysningspligt?

- Hvis den registrerede allerede er bekendt med oplysningerne, fx via bestemmelser i aftalevilkårene. Her gælder det dog, at man hellere må oplyse en gang for meget end en gang for lidt. Institutionen skal også være opmærksom på, at samtykket ikke 'gemmes væk' fx i bilag til en sag.

Oplysningspligt - når personoplysninger ikke er indsamlet hos den registrerede

Hvis institutionen ikke indsamler personoplysninger om en person fra personen selv, men oplysningerne kommer fra fx en anden børnehave, en kommunal sagsforvaltning eller andre, skal institutionen oplyse om de samme forhold som ovenfor. Derudover skal institutionen give oplysning om:

- De berørte kategorier af personoplysninger, fx hvorvidt det er almindelige oplysninger eller følsomme oplysninger, som institutionen har modtaget om den registrerede
- Hvilken kilde personoplysningerne kommer fra, og eventuelt hvorvidt de stammer fra offentligt tilgængelige kilder. Og så er der yderligere krav om, at institutionen oplyser om behandlingen indenfor en rimelig frist efter indsamlingen af personoplysningerne, dog senest indenfor en måned. Hvis institutionen skal bruge personoplysningerne til at kommunikere med den registrerede (eller dennes forældre), skal institutionen opfylde sin oplysningspligt senest på det tidspunkt for den første kommunikation med den registrerede, eller når personoplysningerne skal videregives første gang til en anden modtager.

Hvornår gælder der ikke oplysningspligt?

I disse tilfælde gælder oplysningspligten heller ikke, hvis den registrerede allerede er bekendt med oplysningerne, men derudover har institutionen heller ikke oplysningspligt såfremt:

- At det viser sig umuligt eller vil kræve en uforholdsmæssig stor indsats, fx hvis institutionen ikke kan finde frem til kontaktoplysninger på den registrerede. Et eksempel kan fx være en forælder uden dansk cpr-nr. som er flyttet til udlandet.
- Hvis indsamling eller videregivelse er udtrykkeligt fastsat i lovgivningen.
- Hvis personoplysningerne skal forblive fortrolige som følge af tavshedspligt, herunder lovbestemt tavshedspligt. Et eksempel kan fx være oplysninger om overgreb mod et barn begået af en tredjepart.

Indsigtsret (på forespørgsel)

Den registrerede har ret til at få bekræftelse på, om personoplysninger vedrørende den pågældende behandles og i givet fald få adgang til sine personoplysninger. Der er ingen formkrav til et krav om indsigt i egne personoplysninger. Retten gælder "alle behandlinger af oplysninger om mig". Dog skal institutionen sikre sig, at indsigten gives til rette vedkommende (særlig relevant i sager med 'bonusforældre' og fratagelse af forældremyndighed).

Den registrerede har ret til at få indsigt i følgende elementer af behandlingen:

- Formålene med behandlingen.
- De berørte kategorier af personoplysninger.
- De modtagere eller kategorier af modtagere, som personoplysningerne er eller vil blive videregivet til.
- Opbevaringsperiode og hvis ej muligt kriterierne derfor.
- Retten til at anmode om berigtigelse eller sletning, begrænsning og retten til at gøre indsigelse.

- Retten til at klage til en tilsynsmyndighed/Datatilsynet.
- Tilgængelig information om kilderne til oplysningerne.
- Oplysninger om overførsler til tredjelande.
- Ret til at få kopi af oplysningerne. Institutionen er berettiget til at tage et mindre gebyr ved anmodning om yderligere kopier, men gebyret skal modsvare de reelle omkostninger ved kopieringen.

Ret til berigtigelse

Den registrerede har ret til at få urigtige personoplysninger om sig selv berigtiget af institutionen uden unødigt forsinkelse, dvs. hurtigst muligt og indenfor højst 1 måned. Den registrerede har ret til under hensyntagen til formålene med behandlingen til at få ufuldstændige personoplysninger gjort fuldstændige, bl.a. ved at fremlægge en supplerende erklæring.

Retten til sletning (retten til at blive glemt)

Den registrerede har ret til at få personoplysninger om sig selv slettet af institutionen uden unødigt forsinkelse. Institutionen har pligt til at slette personoplysninger uden unødigt forsinkelse, hvis et af følgende forhold gør sig gældende:

- Den registrerede trækker sit samtykke tilbage, og der ikke er et andet retsgrundlag for behandlingen.
- Dataene ikke længere er nødvendige til det oprindelige formål.
- Den registrerede gør indsigelse mod behandlingen, og der foreligger ikke legitime grunde til behandlingen, som går forud for indsigelsen.
- Behandlingen har været ulovlig.
- Slettepligt følger af lov.

Hvornår kan der undtages fra retten til sletning?

- For at udøve retten til ytringsfrihed- og informationsfrihed.
- For at overholde en retlig forpligtigelse eller for at udføre en opgave i samfundets interesse eller, som henhører under offentlig myndighedsudøvelse.
- For at retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares fx i afskedigelsessager

Ret til begrænsning af behandlingen

Den registrerede har ret til fra institutionen at opnå begrænsning af behandlingen, hvis et af følgende forhold gør sig gældende:

- Rigtigheden af personoplysningerne bestrides af den registrerede. Da skal behandlingen begrænses i perioden indtil, at institutionen har muligheden for at fastslå, om personoplysningerne er korrekte.
- Behandlingen er ulovlig, og den registrerede modsætter sig sletning og i stedet anmoder om begrænset anvendelse af sine personoplysninger (Disse tilfælde er svære at forestille sig i praksis).

- Institutionen ikke længere har brug for personoplysningerne til behandlingen, men de er nødvendige, for at et retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares.
- Den registrerede har gjort indsigelse mod behandlingen. I disse tilfælde har personen ret til begrænset behandling i perioden indtil det klarlægges, om den dataansvarliges legitime interesser går forud for den registreredes legitime interesser, fx i afskedigelses- og bortvisningssager.

Retten til indsigelse

Den registrerede har til enhver tid ret til at gøre indsigelse mod behandling af sine personoplysninger, hvis der er grunde, der vedrører den pågældendes særlige situation. Institutionen må dermed ikke længere behandle personoplysningerne, medmindre institutionen påviser vægtige legitime grunde til behandlingen, der går forud for den registreredes interesser og rettigheder eller behandlingen er nødvendig for at et retskrav kan gøres gældende.

Ret til overførsel af oplysninger til andre dataansvarlige(Dataportabilitet)

Når en person har givet personoplysninger, som eksempelvis navn, adresse, telefonnummer, til en dataansvarlig, kan vedkommende kræve at få dem udleveret igen. Formålet med ret til dataportabilitet er, at en person kan få udleveret en kopi af afgivne personlige oplysninger og videregive dem til andre databehandlere. Personen kan dermed slippe for at indtaste samme oplysninger flere steder. I praksis vil det oftest dreje sig om kundeoplysninger og er dermed næppe relevant for institutioner i ret mange tilfælde.

Skulle det være nødvendigt, skal oplysningerne udleveres i en almindelig elektronisk form og skal være strukturerede, så de er overskuelige og letlæselige.

Retten omfatter udelukkende om oplysninger, som en person aktivt har afgivet. Det er altså ikke de oplysninger, institutionen selv har noteret fx i en personalemappe eller lignende. Ved skift mellem to institutioner kan man fx forestille sig, at barnets oplysninger kan sendes videre til den nye institution.